

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörcajárnok szomszédságában.
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábon petit sorért 8 kr.;
többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyiltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben kiadói hivatalnál, Csáthy Ferenc, Telgői K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14.
Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Opetik, Schaleck H. és Friban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Nem teljesült remények.

Debreczen, 1898. augusztus 11.

Hát bizony nálunk sok mindenre el lehet mondani, hogy csak a reménység két színű lepellebe vannak burkolózva és onnan semmi módon ki nem vehetők.

Persze nem értjük itt a vízvezeték és a csatornázás létesítését ámbár hogy mind a kettőre roppant szükség volna és ámbár hogy mind a kettőt sokat emlegetik, mint jámbor kívánságokat.

Ivóvízünk nagyobb részt élvezhetetlen, a furott kutak egy része, ha nem is mondják fel a szolgálatot, hát olyan vizet ad, ami egyszerűen csufúsága a víznek. A nyilt árkok, a csatornák helyettesítői pedig gőzölgik a sokféle járvány csiráit bőségesen és az orvosoknak nem lehet panasza a dologhiány miatt.

Az utcák locsolása is csupán reménybeli dolog. Pedig hát volna erre is valami rendőrségi rendelet, de nem hajtják végre. Igaz, hogy ez csak a járdákra vonatkozik, de ha csak ezeket öntöznék is napjában 2-3-szor, hát elviselhetőbb lenne az afrikai hőség, mely elől hasztalan menekül az itthon szorultak nagy serege a Nagyerdőre, mert ott is por, por és por uralkodik.

De reméltük, hogy más téren történni fog valami kívánatos.

Gondoltuk például, hogy az iskolákat szaporítani fogják, hogy több tanerőt alkalmazzanak, mert még is furcsa dolog, hogy a tankötelesek egy tekintélyes száma nem járhat iskolába, mert nincs számukra hely és még különösebb, hogy a 100-120 sőt több gyermektől túlszűfolt iskolákban egy tanító izzad, kétes értékűvé téve a várt üdvös eredményt.

Reméltük, hogy a gimnázium V-dik osztályának kérdése is meg lesz oldva és hogy nem kell a debreczeni szülőknek az ez osztályba járnai köteles fiaikat más városba küldeni. Hitük, hogy vagy az ós. ev. ref. főiskolában, vagy

a derék kegyesrendiek algináziumában lesznek valamit, de hát ez idő szerint nincs mit remélni.

Gondoltuk, hogy lesz már tanító nőképző intézet is, ugy az ev. ref. mint a r. kath. vallásuk számára s bár mint tudjuk, az utóbbi részére már tanárnők is érkeztek, még se lesz azokból semmi.

Pedig mi ezt kívánatosnak tartjuk, bár ép a következő cikkünkben egy főrangú hölgy ellenkező nézetét közöljük ami igen szépen hangzik, de még is nem egészen — igaz. Azaz igaznak igaz azon nyilatkozatnak minden szava, de hát ki tehet róla, ha az élet mégis arra kényszeríti a leányok egy részét, hogy ily uton keresse meg kenyerét. Nehéz sor, keserű kenyér, de kenyér.

Véltük, hogy komolyan fognak már az illetékes körök a polgári iskolák felállítására foglalkozni, a mire roppant szükség volna a városban.

De hát mindezeket reméltük és mindezek tovább is remények maradnak.

Lassan, nagyon lassan haladunk.

Pedig a kor mást diktál ám és azon veszszük észre magunkat, hogy apró városok is túlhaladják északkeleti Magyarország emporiumát — Debreczent.

Némó.

A nők helyzetéhez.

— Ellen vélemények. —

Most, amidőn a nőnevelést már teljesen oda irányítja a kor ferde nézete, hogy ma-holnap minden hivatalnál, minden férfiakhoz illő egyéb pályánál az oda özőnlő nőekkel kell versenyezni, ugyanarra, hogy ma-holnap már a dijakokat is kiszorítják a nők e sanyaru kenyérkereseti térről, szinte jól esik egy-egy okos megnyilatkozás a ferde női nevelésről.

Gróf Csáky Albinné Bolza Anna volt az, aki e tekintetben legközelebb nyilatkozott, kinek nagy életbölcességgel megirt cikkét a fővárosi lapok nagy örömmel közölték.

Az író cikkekben többek közt így ír:

Szegény gimnáziumjáró, könyvmoly, tudákos, pedáns, sápkoros leánykák! Hova lesz nálatok a szivből fakadó, az örökkévaló nőesség forrásából eredő lelkesedés, jótékony szellemi és testi üdőség, fogékonyság?

Megedem, hogy a női valódi hivatásból szükségszerűen ki van zárva egy bizonyos járadék s hogy ezekre nézve nagy-nagy jótéteményt jelent a számosabban nyíló pálya. De kell-e ezen hivatástévesztett hányad kedvéért elsorvasztani az egész felnövekvő női nemzedéket?

Pedig ha van leánygimnázium, nincs rá eset, hogy bele ne csödtítsék a gyöngé, hiu, vak szülők derűre-borura mind a leány csemétéiket! Mert hol van az a fehérholló apa, anya, ki gyermekében a nagy tehetséget fel ne fedezte volna, a legmagasabbra hivatottak ne tartaná.

S az, ami már régen áll a férfiakra, a női szellemi tulprodukció és a proletáriátus is bekövetkezik. Mert végig csuszogott bármily döcögőn, a gimnázium VII. osztályát, azt fogja hinni minden onnan kijutó leány, hogy kanalakkal ette a bölcsességet, meg fogja vetni a praktikus életben reá váró számos hasznos és üdvös föladatot, tudós, tanár, bölcsész, ügyvéd, — Uram irlalmazz! — még politikusi és országos képviselő is akar majd lenni s az emésztetlen tudomány, a szellemi félműveltség adeptusai, kik már is tulszámosan kerülnek ki gimnáziumunkból, még a nők özönével is fognak szaporodni.

Már is hemzseg az ország kellő tehetség nélkül felvergődött, műveletlen osztályokból kikerült kenyérnélküli proletároktól és műveletlen tagoktól. Hogy milyen hasznára a hazának és szegénysorsu népének, tapasztalhatjuk naponta! Ne szaporítsuk még ezen, köréből kirántott, az ujba bele nem illő és illeszthető, szükségszerűen elégedetlen, szocialista, anarkista, demagog elemet a nők kontingensével is!

Ezután a nőkhöz fordulva így folytatá:

Ne romboljátok le a nők saját szentségtörő kezeikkel az utolsó szentélyt, melyet szét nem zárt az idők tipró kereké, tiszteljétek gyöngességüket, mely gyöngédséggé válik, ha hozzánk méltóan neveljük és emeljük azt. Becsüljétek meg alárendeltségünket, mely legerősebb s legszebb fegyverünk.

Miért legyen egyenlőség e földön férfi és nő között, mikor egyenlőség nincs széles e világon semmiben, de semmiben? Mikor egyenlő két levél

nem létezik a fán. Miért nem kívánjuk a rózsától a tölgy erejét? Miért élvezzük ennek árnyát forró délelben, a nélkül, hogy birna annak illatával, pompájával?

Maradjon a nő is virágnak, szeretete meggével éltető napfénynek, ne vágyódjék a tölgy erejére, a vihar hatalmasságára.

Ha már a nők is így nyilatkoznak, alig marad kétség az iránt, hogy mi való inkább a női kézbe, a toll-e vagy a főző kanál?

Felebbezés az ipartestület ellen.

Annak idején megemlékeztünk azon küzdelemről, a mit iparosaink tömegének kisebbsége az ipartestület létesítése ellen kifejtett. Ma, a midőn 1306 iparos óhajátára a város közönsége a legutóbbi közgyűlésen az ipartestület megalakítása — illetve a már megalakult ipartestület alapszabályainak megerősítése érdekében a keresk. miniszter felvilágosító felterjesztését határozta el — ismét arról kell számot adnunk, hogy egy-két népvész, aki mindenkép szeret szerepet játszani, megfelebbezte a közgyűlés fenti határozatát 308-an vannak, a kik a miniszterrel el akarják hitetni, hogy ők képviselik a többséget 1036 józanon gondolkozni tudó iparossal szemben.

A nép félre vezető főszerepvívője iparosnak vallja magát s mint ilyen áll a szegény tehetetlen és mit sem tudó töredék élére, hamis tanokat hirdetve a kenyeret veszi ki azok szájából, a kiknek legnagyobb szükségük van arra.

A nagy nemzet gazdaság, ki mindenhez ért, olyan indokkal támogatja a felebbezést, mely minden ízében helytelen és téves alapon nyugszik.

Ime érve:

A felebbezés istencziója abban öszpontosítható, hogy kifogásolják felebbezők először is a városi tanácsnak, illetve a közgyűlésnek azon tényét, hogy ezen ügyet az iparos-kör és a kereskedelmi és iparkamara hozzá intézett kérelmére újból tárgyalás alá vette; továbbá — nagyon tévesen — ki akarják mutatni azt, hogy a közgyűlésnek nincs joga miniszteri rendelet ellen — annak visszavonása, illetve megváltoztatása iránt lépéseket tenni.

Mi a magunk részéről nem akarunk ez alkalommal hosszabb kommentárt fűzni ezen felebbezéshez, csak egyszerűen utalunk az 1886. évi XXI. t. cz. 47. §-nak p) pontjára, mely szerint a közgyű-

TÁRCA.

Szőke Tisza . . .

*Szőke Tisza partja mellett
Gönczi Magda elmerengett
Elmerengett, elmélázott
„Csak ne volna rajtam átok!”*

*„Megátkoztak mert szeretek . . .
Kitagadtak mert idegent
Szerettem meg, ezt a szegény,
Tisza parti halász legényt.”*

*A faluban Gönczi Magda
Volt a legszebb, édesanyja
Ugy szerette, mint bálványát,
Ugy imádta árva lányát.*

*Biró fia kezét kérte
Édes anyja megígérte,
Neki adja, neki szánta,
Bíróné tessz a leánya.*

*Amde Magda nem ment hozzá,
Az anyjának sirva monda:
„Nem megyek én máshoz anyám
Halász legény az én mátkám.*

*Megátkoztak, kitagadtak
Oda hagyta édes anyját,
Kis faluját — más vidékre
Más faluba vitte férje,*

*Most is ott ül elmerengett,
Szőke Tisza partja mellett.*

*Halászból várja férjét,
Várja — várja visszatértét.*

*Oly nyugtalan; hová marad
S félelmében sirva fakad.
Könnyesejei sápadt arczám
Tükröződnek Tisza habján.*

*Majd feltekint s félve látja
Hogy csolnakát Tisza árja
Felfordítva — ringadozva,
Ura nélkül viszi tova.*

*Jaj Istenem! tán az átok!
Szívet tépő . . . felkiáltott.
Utánna fut s elragadja,
Szőke Tisza foáros habja.*

*S hol nem éri anyja átka
Férjét ismét megtalálta.*

Gényv Béla.

A boldogságért.

— Elbeszélés. —

Van nekem egy öreg jó barátom. A fia lehetnék, de azért „pertu” vagyunk s olyan bizalmasan eldiskurálunk, mintha egy ivású fiatal emberek volnánk. Különösen a múlt években még olyan vigkedélyű, bohém véru, nagy idealista volt az öreg, hogy bizony isten többet ért a társasága, mint sok harmincz éves életunt öregnek.

Tavaly nyáron, vagy őszön volt utoljára nálam, mert nem igen szeret utazni sehova, oda kell menni hozzá az ő kis városába, az ő vendéglőjének asztalához. — Ott fogad.

Valami dolga volt a törvényszéknél tavaly, hát meglátogattam engem is. Csaptunk egy jó görbe napot s becsületesen becsiptünk. Estére már nem akart inni az öreg, csak pipázott, egyik pipát a másik után szivta ki. Ismertem már ezt a természetét s tudtam, hogy most ittas, de ilyenkor a legkedvesebb, ilyenkor igazán élvezet hallgatni, ha valamit elbeszél, ha valamin vitatkozik. Ösztökéltem egy kis elbeszélésre, megkérdezve tőle: boldog volt-e ifju korában?

Mintha várta volna tőlem ezt a kérdést. Kerestem . . . felelé — a boldogságot. Az volt az élet filozófiám: ne nézzem a pénzt s vagyont, a szívetem elégitem ki, azt tegyem boldoggá. Ideális ember voltam s ne nevessem ki, nem tudom a pénzt becsülni.

Beleszerettem egy leányba. Szép volt, olyan szívvél, mint egy szentnek a szíve. A lelke az sem volt közönséges emberi — akkor így hittem!

Udvaroltam neki. — Belenéztem azokba a szemekbe s önkénytelenül is a fülébe sugtam: szeretem. Zavarba jött, de azért megkaptam az „igen”-t. Megegyeztünk. Öt évig fog várni reám, nem megy férjhez senkihez, én pedig tanulni s igekezni fogok, hogy a vizgákon túl essem, mert még akkor csak adóhivatali gyakornok voltam. Két év múlva megtartjuk a jegyváltást. . . két év múlva. . . én voltam a vőfénye, gyönyörű egy tea rózsaszínű csokrot csináltattam neki — télviz idején. Kellett.

Az iroda főnököm volt a vőfényem. Kociztunk egyet erre. . . Azt mondják: a szerelembe, az ilyen szerencsétlen szerelembe bele lehet halni. . . Még az étvágyaimat sem rontotta el, pedig sokat ettem a lakodalmán.

Hat hét múlva találkoztam vele először a lakodalom után. Hogy nézett reám. . . láttam, éreztem, hogy csodálkozik: kibírtam a nagy tragédiát, szinte vártam, hogy gratulálni fog a szívemnek, hogy ilyen erős. Én gratuláltam neki a pompás arcz színéhez no meg az új kalapjához.

Milyen más lett mint asszony. Már nem süttötte le szemét, bele láttam a lelkébe. . . Minden volt ott, csak szerelem nem.

Nem tudom miért, az őszönöm sugta talán, de éreztem, hogy ez az asszony nem szeretett engem soha s nem szereti az urát sem. És ő ezt maga sem tudja.

Én voltam az első udvarlója, hát szeretett s nekem ígerte magát — határidőre. Ha az iroda főnököm meg nem kéri, esetleg más sem, akkor, akkor megvart volna engem s véghetetlenül szeretett volna csak úgy, mint most urát. Nekem mondaná: édes egyetlenem, szerelmem, mindenem. Egy kicsit fiatalabb voltam, egy pár évvel hátrább álltam, ezer forinttal kevesebb fizetésem volt mint főnökömnek, hát ő lett a „szerelmem, mindenem”.

Mindig így lesz míg házasság lesz s míg a férfi fogja eltartani a nőt, míg csak a nővel hozományt adnak, addig, addig el lehet küldeni Ámort szabadságra, ne lövöldözze itt el nyilait hiába. Milyen keserű lett e filozófiám!

Ha a szerelemre, a költők által megénekelt szerelemre gondolok, mindig elfog a szkepsis. Tölts egy pohárral. . . most már iszom, aztán hadt mondjam tovább. Mert ne hidd, hogy nincs boldogság, már megtaláltam, csak egy évig kell még várnom. . .

Egy kis leányt fogtam föl az utcán. Nem volt sem atyja, sem anyja. Azaz volt, de hát teher lehetett nekik, elhagyták — legyen azé, a ki fölveszi, aki megszereti, akinek kedves lesz.

Én vettem föl. Neveltem magamnak. Én tanítottam olvasni, számolni. Számolni addig míg megtanulta a kétszer-kettőt. Rosszul bántam vele, túlszigorú voltam hozzá, de sok pénzzel, pénzen tett dologgal vettem körül. Ami csak rossz van mind reá fogtam a pénzre; történeteket beszéltem neki, hogy mennyi kinnak, mennyi bajnak forrása a pénz, a vagyon.

Megutálta! Kért, hogy ne adjak pénzt neki soha, — csak szeressem, csak legyek jó hozzá. Irtóztott a pénztől, sőt gyermekes tulhajtással, kezébe

lés hatáskörébe tartozik a felirati jog gyakorlása. Nagyon különösnek tünik fel előtünk, hogy éppen városi bizottsági tag az, ki a törvényhatóságnak a fentebb említett törvényben biztosított egyik sarkalatos jogát vonja kétségbe. Holott ezen intézkedést, nevezetesen a felirást, bármely esetben gyakorolhatja közgyűlés, különösen akkor, ha kormány által tett intézkedéseket vagy törvénybe ütközőnek, vagy a helyi viszonyoknak nem megfelelőnek tartja, vagy pedig ha a kormányhatósági rendelet megváltoztatása egy nagyobb osztály jobblétét és anyagi javulását mozdítaná elő.

A felelősség azon része is helytelen alapon nyugszik, melyben kifogásolják, hogy ezen ügy újra tárgyalása a helybeli iparos-kör és kereskedelmi iparkamara kérvényére vétetett fel. Mert ezt el kell ismerni felelősségeknek is — hogy ugy az iparos-kör, mint a kereskedelmi és iparkamara vezetősége, ismervén az iparos osztály helyzetét, nem kárkutat, hanem javukat akarja előmozdítani, s mivel az ipartörvény és az erre vonatkozó végrehajtási utasítás, a kereskedelmi és iparkamara hatáskörébe sorozza az ez irányban kezdő lépések megtételét, csak méltányolhatjuk a városi tanácshoz, illetve a közgyűléshez intézett beadványát, melyet kellő formában, kellő helyen és kellő időben adott be.

Ez alkalommal is csak ismételt elismeréssel adózhatunk a városi tanácsnak azon tetteért, hogy ezen ügyet nem engedte elhamvadni, hanem minden lehetőséget elkövetve, pártpolitikai tekintet mellőzésével, egy nagy osztály anyagi jólétének előmozdításáért minden lépést megtett s ha ezen törekvés siker nem koronázza, ugy iparosaink maguk lesznek a saját megrontóik, de már későn ébrednek annak tudtára.

Karcolatok.

— Innen onnan mindentünnen. —

Derakasan viseli magát a mélyen tisztelt kánikula.

Ugy osztja a hőséget, hogy szinte Afrika sivatagában képzeljük magunkat.

A mi különben nem is nagyon nehéz dolog, mert van itt annyi por, hogy oroszlanokat is hozhatnánk bele.

Víz után áhitozunk. Jó, hűsítő friss víz után.

De hát édes istenem, lehet itt Debreczenben sok mindent kapni olcsón, de jó ivóvizet drága pénzem sem!

Persze, mert a víz — járványt is terjeszt.

HÍREK.

— **A főkapitány szabadsága.** Boczkó Sámuel, városunk főkapitánya 16-kán kezdi meg szabadságát, melyből most csak 14 napot vesz igénybe. Szabadsága másik felét október hónapban tölti el.

— **A debreczeni daloskör küldöttsége.** A debreczeni daloskör szintén képviselteti magát az aradi országos dalárúnnepélyen. A küldöttség tagjai Lengyel Imre díszelnök, Krasznay Ferencz titkár és Szilágyi Imre a kör gazdája pénteken utaztak Aradra.

— **A földmives-iskola alapítványai.** Ifj. Sporzon Pál h. igazgató értesítette a várost, hogy három városi alapítványi hely van üresedésben a földmives-iskolánál. A h. igazgató megjegyzi, hogy a pályázók a Debreczen vidékén élő népviselésben kötelesek járn.

ben a földmives-iskolánál. A h. igazgató megjegyzi, hogy a pályázók a Debreczen vidékén élő népviselésben kötelesek járn.

— **Nimródok közgyűlése.** A debreczeni vadász társulat pénteken d. u. Bészler Lajos elnöklése mellett közgyűlést tartott, amelyen a házszabályokat módosították.

— **Uj iskola-épület.** A mester-utcai új elemi iskola, melynek építését a nyár elején kezdték meg, teljesen elkészült. Az új iskolaépület csinos, két tágas, világos tanterem, tanítólak, megfelelő mellékhelyiség van az épületben. Az új iskolát még ez iskolai évben átadják rendeltetésének.

— **Uj ocsodárlaktanya.** Sok baja volt a városnak a G e r s t e r-féle villa helyén építeni szándékolt csendőrlaktanyával. — Annak idején, tekintettel a Sétakerten épített nyaralókra, nem akarta megadni az engedélyt a vállalkozónak. G e r s t e r mernök, vállalkozó, akkor a tanács végzését megfellebbezte, mire a miniszter megengedte neki a lovas csendőrlaktanya építését. Az építés ügye folyton húzódtott. Ez alatt meg a csendőrlaktanya parancsnokság mást gondolt s letett azon szándékáról, hogy olyan távol építtesse fel a várostól a laktanyát. Most már, mint biztos forrásból értesülünk meg egyezett R ö s s l e r Richárd építészszel a R ö s s l e r hatvan-utcai házat fogják felépíteni csendőrlaktanyának. — A kötetendő szerződés és a laktanya tervezete most van felterjesztve a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. A leérkező engedély után a vállalkozó rögtön hozzáfog az építkezéshez, ugy, hogy már a jövő év május 1-én beköltözhetik új laktanyájába a csendőrség.

— **Halálozások.** Egy ösmert derék iparos polgártársunk hunyta le szemét szerdán, B o z ó k i János kőműves mester, kinek váratlan elhunyt a mély részvételt keltett. — Egy tekintélyes, kiterjedt családdal s rokonsággal bíró ember halt el Debreczenben. M e i s e l s Arnold hosszas betegeskedés után 65 éves korában elhunyt. Halála általános és mély részvételt keltett az egész városban.

— **Exerszáz tartalékos.** E hónap 21-ikén 1100 tartalékos vonul be fegyvergyakorlatra a 39. gyalogezredhez. A Manlichertől már meglehetősen elsokott hadfiak, akik többnyire puha családi fészket cserélnek fel a kaszárnyával, mindössze két napig maradnak Debreczenben, — azután mennek ök is az ezred után. Közülök nyolczszáz embert a Pavillonban, háromszázat pedig a Kovács laktanyában szállásolnak el.

— **Tetten ért zsebtolvaj.** Veszedelmes zsebtolvajt csipett el a vasútnál pénteken a helybeli rendőrség, éppen mikor Roth József lókereskedőt akarta kifosztani. Goldberger Tóbiás kubikos földmunkásnak adta ki magát, holott jól ösmert vásári hiéna.

— **Színházi bizottsági ülés.** Érdekes ülést tart augusztus 16-án 4 órakor a színházi bizottság. Az ülésnek első tárgyát Komjáthy János igazgatónak a hármass bérletrendszerrel tett nyilatkozata képezi. A második tárgy lesz a küldöttség munkálata a színház bérbeadása pályázati feltételéről kapcsolatosan a helybeli tüzoltó-egylet kérvényével a napi 2 frt 20 krnyi felügyeleti díj kikötése iránt. Ezen kívül folyóügyek is tárgyaltatnak.

— **Leánynevelő intézet.** Abelesné Bloch Hermin miniszterileg engedélyezett leány tan- és nevelőintézetében Arany János-utca 26. sz. a. a beira-

tások megkezdődtek. Felvétetnek leánykák hat éves koruktól kezdve. Egyik főcélja az intézetnek, hogy a növendékek alapos nyelvkiképzésben részesüljenek. Ezen cél elérése végett a növendékek a rendes német és felsőbb osztályokban német és francia grammatikai oktatás mellett az iskolai tanítási időn kívül, naponta 11—12-ig és 4—5-ig maradnak az intézetben, hogy a nyelveket a konversációs segítségével annál tökéletesebben elsajátíthassák. Bennlakók valamint bejárók csak meghatározott számmal vétetnek fel. — Zongora és czimbalom kótából és a legnagyobb alapossággal tanítatik.

— **Uj katonai fogház.** A Tóth kaszárnyának nevezett péterfiai katonai fogház bérszerződése a f. év végével lejárt VII. hadtest parancsnoksága nem akarja megújítani a szerződést ezen nedves egészségtelen régi épületekre, — hanem más helyiséget kíván a várostól, — esetleg új katonai fogház építése iránt óhajt tárgyalást indítani. A városi tanács foglalkozott azzal az ügygel s abban állapodott meg, hogy tájékozásul mindenek előtt az új fogház vázlatrajzát, műszaki leírását és a szükséges telek terménységét kéri be a hadtestparancsnokától.

— **A juhvásárról.** Pénteken volt a most folyó debreczeni Lőrincznap országos vásárának a juh vásárra rendeltetett napja. Messze földekről, Szilágyból és Hunyadból vonultak fel nagy juh és birka-falkák a Nyulas melletti mezőre; a vásárbíróóság kikölenczvenöt ezerre becsülte a felhajtott juhok számát. Ritka az ilyen nagy mennyiség, noha volt eset már réá, hogy százhusz-százharmincezer darabot is felhajtottak. Ámde a kínálattal nem állott egyenes arányban a vételkedv. Mert mindössze 30670 drb. talált vevőre, a juhok kétharmadrészt visza kellett hajtani. Legtöbbet a Kunságra és a Jász-ságra vásároltak, birkákat és hosszuszörű magyar juhok egyformán. A lanya vételkedvnek a legelőnek a hosszú szárazság által történt elsülése volt az oka. Nagy lévén a kínálat és kicsiny a vételkedv, az árak is csak a vevőt elégitették ki, de nem az eladót. — A vásárbíróóság a következő árakat jegyezte: Kos, darabonként 1—3 éves 19—20 frt. 4 évds 15 frt. Ürü, bányonként 1 éves 6,50—11, 1 1/2 éves 10—11 2 éves 10—14, 3 éves 15—16, 4 éves 12—13, 6 éves 13 frt. Anyajuh: 10—11 frt. Ürü bárány 4—6 —7 hónapos 5—8, 50 frt. Merinófajú anyabirka darabonként 7—8 frt.

— **Elcsipett frajla.** Virágos kedvel rakta a kufereztek egyik vásártéri, betekintésben "Tóth Eszter egy két csillaggal ékesített bakával. A hegedű vidám hangjainál elfeledte multja összes keserűségeit s mintha 5 nyerte volna meg az osztálysorsjáték nyereményét, olyan veszett virtuozitást fejtett ki a táncban. Hanem az örömfonálát hirtelen ketté metszette egy rendőr, ki Eszterkét fülöncsipte és mint a városból kiltított csavargót a rendőrségre kísérte a kétesállagu hadfi méltó bámulatára.

— **Mulatozás után.** Pénteken dél körül a vasúti rendőrség egy földön fetregő embert talált, a ki kegyetlenül jajgatott. A kérdezősködére elmondta hogy ő G a r b u e z Simon s azért jajgatott, mert a társától V a n g ó Jánostól 780 frtot elloptak s aztán bedobták a meszes sátrak megé. A rendőrség talpra állította a jajgatót s keresésére indultak a másik ezimborának. Hosszas keresés után reá is találtak, de ez is szörnyű részeg volt. A pénz meg volt nála, csupán néhány forint hiányzott, melyet elszokoráltak kettesben. Bevitték őket az őrszobába, hogy a józan eszük visszatérjen.

Ingatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, telekkönyvi osztályánál).

Szentpéteri Mihály és neje Eszenyi Julianna megveszik Vida József és neje Rátkay Zsuzsánna házas udvartelküket 3900 frtért.

Nagy András és neje Hallgató Julianna megveszik Kálmán János Garai utcai 1307. sorszámu házat 3400 frtért.

Tibay Gábor és neje Inczedy Eszter megveszik Mórincz András 152 □ öl területű majorsági földjét 608 koronáért.

Kerékgyártó Lajos és neje Kerek Eszter megveszik Miskolczi István és neje Nagy Sára 186. (rég) népsorszámu házukat 900 frtért.

Major András és neje Tömösvári Erzsébet megveszik Medgyessi Lajos 18 hold 109 □ öl területű nagy-cserei kaszálóját 1500 frtért.

Jámbor János és neje Stern Paula megveszik Szigeti Szöllőssy Jánosné Tisza Karolina 1912 (rég) sorszámu házat 18000 frtért.

Kalmár Ferenczné Szabó Erzsébet új-kerti szőlőjének illető részét megveszik Szabó Lajos és neje Péter Mária 1050 frtért.

Szél József és neje Biró Terézia megveszik Szabó Lajos sista-kerti szőlőjének illetőségét 510 frtért.

Irodalom és művészet.

— **A debreczeni Nagyerdő — irásban.** Pető Imre üzletvezetőségi derék tisztviselő megírta a debreczeni Nagyerdőnek ismertetését és ezt a könyvet szerkesztőségünknek is megküldte. A könyv igen érdekes és vonzóan van megírva s nagy

szolgálatot tesz Pető Imre azoknak, kik a Nagyerdő iránt érdeklődnek. Nehány példány még van a szerzőnél, ki azt díjtalanul adja, ha e végett személynél meg belőle az is, aki sokszor járt e régi hírneves erdőben. Mai számunkban mutatványt közlünk belőle.

* **A „Magyar Könyvtár“**, melynek számai már meghaladták a félszázat, most küldi szét füzeteket. A sort Cavallottinak, a nemrég oly tragikusan elhalt nagy olasz költőnek legszebb és leghíresebb munkája nyitja meg, az „Énekek Éneke“ cz. bájos verses dramolett, mely Radó Antal magyarosításában bizonynyal a mi szinpadainkon is hosszú életű lesz. Követi ezt Fáy Andrásnak válogatott meséi, melyeket kívül az iskolákrá való figyelemmel, Radics Ferencz, a kiváló irodalomtörténész válogatott össze és látott el magyar bevezetéssel. Az 55. szám Szalagubnak, a nagy orosz elbeszélőnek egy kis regényét tartalmazza. „A medve“ — ez a czime az Ambrozovics Dezsőtől kitűnően fordított munkának egy a társadalmi társadalmi formáktól idegenkedő, érdekes karakternek megkapó szerelmi történetét mondja el. A magyar elbeszélő irodalmat e sorozatban Ambrus Zoltán képviseli, ez a mélyen érző, finom megfigyelésű novellistánk, aki „Hajótörtek“ czimvel nyolcz legszebb elbeszélését adja itt. Végre az 57. szám egy nagy modern német írónak, a nálunk már ismert Meyer Konrádnak egy kis remekművét nyújtja, melyet egy a lelki élet analysisénél, mint a megkapóan festett történeti háttérnél fogva mindenki gyönyörrel fog elvasni. Mind e füzetek 15 krjával kaphatók a kiadó czégnél: Lampel Róbert (Wodianer F. és fia, Andrassy-ut 21.) és minden könyvkereskedésben. — Az eddig megjelent füzetek teljes jegyzékát a kiadók kívánatra bárkinek ingyen küldik meg.

* **Bolanden Konrád** most ünnepli hetvenedik születése napját; ez alkalomból összes 1040 iven 68 kötetre terjedő szépirodalmi munkái magyar fordításban 70 frt helyett fűzve 5 frtért, egész váson díszkötésekben 85 frt helyett 12 frt 50 krért küldetnek meg. Megjelent Dvorzsák „Idézetek tára“ zsebkiadás, közel ezer szerzőtől több mint 4000 idézet, ára fűzve 2 frt, díszkötésben 2 frt 40 kr. Comp. Theol. Dogm. fűzve 60 kr, kötve 1 frt. Comp. Hermeneut. Introductio 60 kr. kötve 1 frt. „Havi Füzetek“ kiadóhivatala, Budapest II. Donáti-u. 3.

* **A spanyol-amerikai háboru** nagyon közeledik a vége felé. Ennek a háborunak részletes ismertetését egy irásban, mint képből megtaláljuk a „Képes Családi Lapok“ czimű illusztrált szépirodalmi heti lapban, melynek munkatársai közt találjuk a költőket: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Rudnyánszky Gyula, Beniczky Irma P. Csorba Ákos, V. Gaál Karolin stb. stb. legjobb nevu írókat. Nem esoda, ha ily erővel oly élénken, oly kedvesen szerkesztve a lap, hogy változatos tartalma egyaránt az órákozást nyújt az ősz agastyánnak és a serdülő leánykának is. Ha van lap, mely missióját híven teljesítette, ugy ezt elmondhatjuk a „Képes Családi Lapok“-ról, mely feladatát tüzte maga elé, hogy a német nyelvű olvasó hetilapokat, a folyóiratokat kiszorítsa a magyar közönség könyvtárából s ezt jól szerkesztett volta mellett főleg olvasóságának köszönheti, mert e lap egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Bpest, V., Vadász-utca 14. sz.

* **Katonahistóriák.** Ritkán jelenik meg olyan jóízűen megírt könyv, mint a milyen a H a z a i Hugó írta K a t o n a h i s t ó r i á k, mely a „czibil“ emberek számára szinte ismeretlen kaszárnyáéletről foglalkozik. Nyolcz tárczát foglal magában e könyv, mindegyikben egy-egy fotografiát nyújtva a kaszárnyából, a melyeknek ablakán ha be néz az édesanya, ott látja a fiát komiz bakaruhában, és hely! a gondör haja rövidnrvan levágva! A könyvnek első tárczája az „Infanterist Kohn“. Egy ujonoz néminemű bajival foglalatokodik, kire nézve nem elég veszedelem; hogy katona, de azonfölül zsidó is. A káplár ur Ladiszlaus Ballangó igazítja el egy kicsinyt a Kohn mível hogy a „koppolezter“ sarka kilátszik a „lájntuk“ alul. — A „Dohányzter“ egy tisztet rajzol azokból, akik lármáznak, kiabálnak, de amellet valóságos atyái az alájuk rendelt katonáknak és még a dohánypénzt is visszatérítik, miként megteszi ezt „Herr Oberlajdinánt Emerik Keresztési Edler von Nagy-Katolna és Kis-Kereszt.“ — „A regrutasor“ komor, fekete kép. Az ujonoz élet keserveiről szól, mikor a káplár durvasága öngyilkosságra kergeti a jobbsorhoz szokott katonát. Igazi kis dráma, mely megindítja az olvasót. „Káplár Kemény“ elevenen megrajzolt kis történet. Szerző megjegyzi, hogy megtörtént. A káplárt „Kaiserinspizorung“ alkalmával megdicséri a király, ezért szakaszvezetővé léptetik elő, de akkor is csak az jut eszébe, hogy a katonaidő immáron csak 30 „kis“ nap. — A könyv többi része méltán sorakozik az első tárczákhöz. „Fírer Lipták“, „Hadnagy ur Gerő“, „Strófegzezer“ mind megannyi élénk megfigyeléssel és kerkedden megírt dolgok. De valamennyiköz legszebb egy katonatemetés leírása. A „Szegény Bötlehem zsidó“ megható, bánatos története ez, a ki távol Hercegovinában hal meg az ispitában elhagyatva egyedül. Ez a történet annyi érzéssel, annyi közvetlenség-gel van megírva, hogy csupán ez egyért is érdemes

sem akart venni soha pénzt. Maga dolgozott mindent a háznál, hogy ne kelljen pénzzel bännia.

Csaknem neveltséges lett. Hogy tudta sajnálni, ha olvasta a lapokban, hogy valaki főnyereményt nyert.

Kitűnő egy nevelés barátom! Mikor nőtt s kezdte a világot megfigyelni, milyen más véleménye, más ítéllete lett minden felől, mint nekem, vagy másnak. Nem nézte, nem kérte, hogy ennek vagy annak minő állása van, mennyi a fizetése, van-e vagyon, csak azt nézte, csak azt kérdezte, szép-e, mit tud, minő a lelke, a erlve. Mert a szép érzéke, a lelke rendkívül kifejlődött, nemes lett.

Tapsolni szeretnék ennek a sikernek! Egy leány, egy tizenhat éves leány, kiben nincs semmi anyagiaság, ki megvett, megutál mindent ami pénz, ami anyagi. Angyal a földön. Ki a pénz értékét, előnyét nem ösméri, ki azt csak gyűlölni, lelkéből gyűlölni tudja, kinek a lelkét a pénz, a jólét, a vagyon utáni örült vágyakozás még nem metelyezte, még nem ölte meg.

Még várok egy évig, aztán feleségül veszem. Szeret, tudom, nagyon szeret. Nem igen látott még férfit eddig, csak engem, én tanítottam, én neveltem, a lelkemet öntöttem az ő lelkébe, kell hogy szeressen. Ez lesz a boldogság, a valódi, az ideális boldogság, a boldogság költészete.

Ne neves barátom! Hiszen ha a szerelem theoriája igaz volna, ha léteznék ma szerelem, akkor nem lenne olyan egy kaptafára a házasság. A suszter az asztalos leányát, a tekintetes ur a tekintetes ur leányát, a gróf a gróf kisasszonyt veszi feléségül. Hát miköze a srivnek a születéshez, a mester-séghez...

Meg kellene tiltani az oltár-előtti esküvést! Szentség törést, hamis esküt provokál az majd mind!

Adj még egy pohárral!

Majd meg írom neked, hogy milyen boldog lettem. Ajánlom mindenkinek, hogy így neveljen, hogy így neveltesen magának feleséget.

Meg kel változtatni a mai nevelési rendszert, sutba kell dobni az észet, a számítás, nem asszony-nak való az. A szívöket neveljük a leányoknak, mert az boldogít minket férfiakat.

Üttörő vagyok, nevettek engem, de majd belátjátok hogy igazam volt.

És olyan elégedetten mosolygott hozzá az öreg. Fél év mulva nekem volt dolgom az öreg kis városkájában. Felkerestem azt a kis vendéglőt s ott találtam az öreget a megszokott sarok asztalnál. Nagyon levert volt, alig-alig akart beszélni. Mikor felhoztam neki a doldogságot, a mit ő épít magának — olyan keserűen mosolygott.

Hadd el az öcsém! Bolond népség, nem lehet reájuk számítani. Elmondtam már neked hogy neveltem s milyen szépen indult minden. Jó, jó volt az a rendszer — de nem nekem. Én magamnak akartam, azt gondoltam magamért fáradok vele s egy szép napon csak beállit a szomszéd fekete bajuszu fűszeres s hosszas csürés-csavarás után megkéri tőlem a leányt. Ki akartam dobni! — de a leány elibem térdelt, össze tette a kezét s ugy imádkozva kért engem, hogy adjam hozzá ahhoz a legényhez, mert ő szereti nagyon... nagyon...

Beszéltem a leánynak, hogy szegény az a boltos, megbuknak a bolttal s akkor mi lesz... Hogy bámult az a leány reám... nem értette miről beszéltem.

A saját theoriám vert meg. Huzza kellett adnom... s most látnom kell azt, hogy nevelésem ellenére, hogyan méri már jókor reggel a parasztnak a három krajczár ára pálinkát s hallanom kell, hogy elakuszik egy négy krajczáros ostornyelen.

megvenni a katonahistóriákat, melyet a „Magyar Nyomda” igen izlősen állított ki. A könyv 2 koronáért Deutsch Zsigmond és társa budapesti könyvkereskedésében kapható. Igen ajánljuk a művet különösen azoknak, kik katonaviselt férfitársatartozóinak kellemes meglepetést akarnak szerezni.

CSARNOK.

A Nagyerdőről.

Rajz.

Írta: **Pető Imre.**

I.

Egy görög-dinnye balesete.

Lassu léptekkel már előre veté árnyékát az őszi időjárás.

A gönczöl szekerének csikorgó tengeje is már az ég másik tája felé kezdett fordulni.

Csendes esti harmat nedvesíti a harmadfűves hóka-csikó nyírott lábait s a fölkelő nap első sugara immár az őszrehabjló leveleken képződött harmatcseppek tükrében mosakodik.

A fülemilék is elnémultak s jóformán utra készen állanak.

A fecskék is nagyobb csapatokba verődnek össze. Közélg az ősz!

Portyázó suhancok hada kalózkodik az erdőn körtére, mogyoróra és savanyu almára áhítóznán.

Az őszi gyümölcsök érő ideje beállt s az erdei makk és gubacs is leperdülnek nevelő fáikról. Csak egy van még eső mely szolja indáját a dinnye!

— „Hát még ilyen is terem a Nagyerdőn?”

Bizony helyt fogott itt is a kultúra!

Tenyésztik itt is a dinnyéket vagy négy helyen, gondallal és vesztélyel. Mert a mit az elvetés után el nem rug a hűvös tavasz vagy a nyári ragya, azt lepecskolja a vad: a róka me a nyul. Hely sok álmatlan éjszaka árán jut ám fáradságának megérdemelt gyümölcsehez a gazda! És mégis csodálkozunk, hogy a dinnye árát magasra szabják. Pedig hát ennek nem is a termelő az oka, hanem csakis az újra elárusítók, a kik nem is aggódtak a forróság vagy a sok eső miatt és nem is üzték a kártékony vadakat, melyek begázolnak a dinnye földekre s a zsenge héju, fejlődő gyümölcstöt agyon kóstolgtatják!

Halljuk is estenden a pisztoly lövéseket s ha utunk a dinnye földek mellett viszen el: a kényeszerü monológokat is, amint a szétágazó belső utakon andalóg dinnyések ijesztgetik, hitegetik a lesekedő vadakat. De mi haszna! Mert a míg egyet fordul a gazda a telep felső részén, csaholó kutyája már vesztélyt sejt annak másik végén!

Ilyen munkában találtuk egyik ősz-elő estenden az öreg Diószegi dinnyés bányót is, a mint az erdőből immár hazafele bandukolva, szerény viskója mellett eljövénk s barátságos „Agy” Isten” köszöntésünkre szives szavakkal beszéltünk benünket a lobogó tűz fényétől megaranyozott portája elé s a háromlábú alacsony székjein helyet kínálván, velünk együtt elövevé a „Mendelovics”-féle makrapipáját és referált a napközi állapotokról. Miközben váratlanul barátságosan oda köszönt egy jóvevény: „Csöneds jó estét” kívánva, a mit szives „Adjon Istennel” fogadván szólot nekije Gábor-bá ekképen:

— „Kerüljék Kend beljebb komámuram Illés, mijáratban kel itt, mint a jó kisértés.”

— „Láttam az urakat— szólott válaszképpen — hogy erre viszen utjok, beszélgetés mián, egy pipa dohányra mondok hát ide térek; addig majd fiaim meg a Vera lányom, megörzik a dinnyét.”

— „Hát barátom Illés, kendtek is itt dinnyés — szólék hozzá én is, hogy tóduljon a beszéd — merre van a földje, van-e jó dinnyéje?”

— „A’ vónék én is tekintetes uram, s ha meg tisztólnék, ott sem léssen hujja az izes dinnyének.”

— „Ugy hát elfogadjuk! Gábor bá’ meg ne vegye rossz néven, hogy holnap estére tanyánk másutt léssen; de elvárjuk kelmed’ is ürupaprikásra holnaputánra meg jóízű gulyásra.”

Szólánk invitálva; mire is nyugalmas „jó tákat” kívánván haza jöttünk szépen a kis gőzös hátán.

Másnap és azután, szavunknak állottunk. A kulacsot borral, paprikát juh-hussal ki is szállítottuk. S jóllehet Gábor-bá próféta mondása, hogy a sok evéstől ember is ugy szuszog, mint akár a kása: teljesült igazán, mégis furább volt az, mi történt ezután!

Hogy visszaszolgálják ugyanis a vacsorás-tanyázást élnyájás szivességgel tülhalmozzák egymást, adtanak özőnét hatalmas dinnyéknek, hogy vigyük el magunkkal otthon is levőknek.

Ki is választottuk a legszebb darabot, mely barátok közt is nyomott vagy tiz kilót.

Czipeltük is aztán ő dnyességét lihegő erővel mert hogy a kis vonathoz érjünk, szűkölködnünk kellett jókor az idővel.

És amint javában csurog az izzadás, s már-már előtűnk van a kis vasút állomás... nagyot zökken társam elborul terhével, bukfenctet hány, együtt a görög dinnyével. Neki botlott szépen az

egyik fatörzsnek, amint meghallotta, hogy indult csöngetnek.

Tanlág: „Ne czipelj éjszaka soha görög-dinnyét!”

Debreczeni piacz.

Gabona árak. 1898. aug. 9-dikén.

		Felső ár	Közép ár	Alsó ár
Búza	mm.	9.40	9.—	8.80
Kétszeres	„	7.50	7.40	7.30
Rozs	m.	6.60	6.50	6.30
Árpa	„	5.70	5.50	5.40
Zab	mm.	5.70	5.60	5.40
Tengeri	„	6.80	6.70	6.60
Köles	„	4.—	0.00	0.00
Köleskása	„	13.00	12.50	1.200
Burgonya	„	3.00	2.50	0.00

Szarvasmarha és lóvásár.

Ló felhajtatt 560 db, eladatott 300 db.
Marha felhajtatt 720 db., eladatott 430 db.

Húsárak.

Marhahús egy kiló 40—48, (kóser) 62 kr.
Borjuhús 44—60 kr. Sertéshús 50—64 kr. Juhhús — kr. Szalonna m.mázsa 66—68, — háj 66 frt.

Sertésvásár.

Felhajtatt — darab, eladatott — db. Ára sovány sertés páronként egy évesig —, másfél évesig —, két évesig —, öreg —, Kővér sertés kilója — kr.

Napszámárak.

Férfi ellátással .90 ellátás nélkül — 1.30. nő ellátással 50—60 kr, ellátás nélkül 80—90 kr, gyermek ellátással 60 ellátás nélkül 40 kr.

Tüzifa: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7.— frt.

Felvágatás 2 frt 50 kr, szállítás 1 frt 20 kr.

Vasuti menetrend.

1898. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány ¹ . . .	12.—déli	Vegyesv. 1.28 d. u.
P.-Ladány . . .	3.37 d. u.	Tv. sz. sz. 5.11 d. u.
P.-Ladány . . .	8.15 este	Személyv. 9.45 este
Budapest . . .	9.01 regg.	Gyorsv. 1.54 d. u.
Budapest . . .	12.36 d. u.	Személyv. 8.10 este.
Budapest . . .	10.27 este	Személyv. 5.35 regg.

Debreczen—M.-Sziget

Királyháza . . .	5.22 regg.	Gyorsv. 1.—d. u.
M.-Sziget . . .	3.— regg.	Személyv. 9.45 d. e.
M.-Sziget . . .	3.56 d. u.	Személyv. 10.49 este
M.-Sziget . . .	6.59 d. u.	Gyorsv. 11.40 este
M.-Sziget . . .	6.55 este	Tv. sz. sz. 7.— regg.

Debreczen—Szerencs

Szerencs . . .	8.25 regg.	Személyv. 11.26 d. e.
Szerencs . . .	4.02 d. u.	Személyv. 7.06 d. e.
Szerencs . . .	7.05 este	Személyv. 9.55 este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony ¹ . . .	4.42 regg.	Vegyesv. 10.24 d. e.
Füzes-Abony ² . . .	4.16 d. u.	Vegyesv. 8—d. u.

Debreczen—Nagy-Léta—Vértés

N.Léta-Vértés . . .	8.35 regg.	Vegyesv. 10.46 d. e.
N.Léta-Vértés . . .	4.21 d. u.	Vegyesv. 6.24 d. u.

Debreczen—Büd-Szt.-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt.-Mihály . . .	5.28 regg.	Vegyesv. 8.58 regg.
B.-Szt.-Mihály . . .	4.06 d. u.	Vegyesv. 7.02 d. u.

— Tisza-Lök építés alatt. —

Budapest—Debreczen.

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onnan
P.-Ladány . . .	7.40 regg.	Tv. sz. sz. 6.12 regg.
P.-Ladány . . .	5.14 regg.	Személyv. 4.06 regg.
Budapest ¹ . . .	—	Gyorsv. 9.15 este
Budapest . . .	3.36 d. u.	Személyv. 9.31 d. e.
Budapest . . .	6.50 d. u.	Gyorsv. 2.11 d. u.
Budapest . . .	2.40 éjjel	Személyv. 7.05 este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget ² . . .	7.51 regg.	Személyv. 4.— regg.
M.-Sziget . . .	12.16 d. u.	Személyv. 6.— regg.
M.-Sziget . . .	6.54 d. u.	Személyv. 1.31 d. u.
M.-Sziget . . .	8.54 este	Gyorsv. 4.11 d. u.
M.-Sziget . . .	10.12 este	Személyv. 3.46 d. u.

Szerencs—Debreczen

Szerencs . . .	8.09 regg.	Személyv. 5.02 regg.
Szerencs . . .	12.21 d. u.	Személyv. 9.07 d. e.
Szerencs . . .	7.57 este	Személyv. 5.20 d. u.

¹ Minden kedden.

² Csak Tisza-Füredig.

³ Csak P.-Ladányig.

⁴ Ünnap- és vasárnapokon junius 1-től szeptember 15-ig közlekedik.

Nagy-Léta—Vértés—Debreczen

N.-Léta-Vértés . . .	7.18 regg.	Vegyesv. 5.18 regg.
N.-Léta-Vértés . . .	3.13 d. u.	Vegyesv. 1.—d. u.
Sáránd ³	8.33 este	Vegyesv. 5.13 este

Büd-Szent-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt.-Mihály . . .	8.17 regg.	Vegyesv. 5.25 regg.
B.-Szt.-Mihály . . .	6.41 este	Vegyesv. 3.27 d. u.

— Tisza-Lök építés alatt. —

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred . . .	8.— regg.	Vegyesv. 4.18 regg.
Füzes-Abony . . .	5.36 d. u.	Vegyesv. 11.39 d. e.
F.-Abony ⁴ . . .	7.50 este	Vegyesv. 5.25 d. u.

³ Csak Szatmárról.

⁴ Csak Ohat-Kócsig.

Szerkesztői üzenetek.

Lakatos Aladár urnak Kolozs Hosszmező. Tudunkkal van egy ily tanár városunkban. Főgimnáziumi tanár a kérdőes tanár s egyházközségi aljegyző. Esetleges kérdéseire szivesen felelünk.

Kiadótulajdonos: **Zioherman Herman.**

NYILTÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyárai** (es. és k. udvari szállító) **ZÜRICHBEN.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Vese, húgyhólyag, húgyútra és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légsz és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

OLGOSO ÁRAK.

LEGFINOMABB MINŐSÉG.

SUCHARD

NEUCHÂTEL (SWEIZ)

CHOCOLAT

KÖNNYEN KAPHATÓ V. KÍMINTÉTELŐ EREME.

Ház és földbirtok eladás.

Egy értékes köház 5 lakrészzsel, istállóval és egyéb, a gazdasághoz szükséges jó karban levő mellék épületekkel Nagy-Hatvan utcán, közel a vásártérhez, — továbbá 36 hold 900 □ öl tanya birtok Pusztaszepesen — előnyös feltételek mellett, — szabad kézből eladó. A bekebelezett terhek egy része átvállalható.

Bedő Lajos

ügyvédi irodája,
Nagy-Hatvan-utca 27. szám.
(389.) 2—3.

HERMANN KRAUS

Bécs II. Haidgasse 3.

Legolcsóbb óra, arany- és ezüstárú árúház.

Árjegyzék bérmentve ingyen.
(118.) 9—13.

97. Kgy. 1898.

HIRDETME NY.

Hadház város tulajdonát képező, a Dugónál, a debreczen-nyiregyháza törv. hatósági ut mellett fekvő, mintegy 242. kat. hold homok talaju föld szállótelepítés céljából 800 □ öles parcellákban a f. év. szept. 1-én és folytatva naponként d. e. 8—12. d. u. 3—6 óráig a helyszínen tartandó árverésen örök áron el fognak adni olykép, hogy a 10—10 frt bánatpénzen kívüli vételár 1903, 1904, 1905, 1906. és 1907. évek november hó 1-ső napján lesz 20—20 % -ával lefizetendő, addig pedig 1899. január 1-től vevők 6% -os kamatot fognak fizetni.

Venni szándékozik az árverési feltételeket a közíg. jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

H. Hadház, 1898. augusztur 8.

Sinay János főjegyző. (392) 1—3.

Bede Gergely főbíró.

Uj! Uj! Uj!

„Trombita-Szajharmonika”

(Nagyszerű találmány.) Az oly leléményesen szerkesztett, a trombitán alkalmazott hangakadályozó következtében a **hang meglepő, rendkívül erős és „nagyon hatásos”!!!** Minden mást messze felülmul!! Minden harmonika játékos el van **tényleg** ezen ujdonságtól **ragadtatva.** Kettős kiváló hangok.

A legnagyobb sikert eredményezi az **uj iskola,** melynek segítségével e pompás hangszerezen azonnal játszhat (a legszebb dalokat, táncokat.) Ára az iskolával **csak 2 frt 80 kr.** bérmentve, a pénznek előzetes beküldése mellett vagy utánvétell!

Max Riehl, Hangszer-gyáros, Graslitz (Böhmen).
A leghiresebb művész hangszergyártó város.
(394.) 1—3.

ANTHIMATIG

(228.) 3-16.

Különlegesség:
polcsák, bolhák, konyhai
kártevők ellen,
Moly élőségi ellen, a házi állatokban.

Zacherlin

Csodálatra méltó a hatása! Megöl mindenféle rovar

meglepő biztossággal és kiirtja a sok férget biztosan és gyorsan úgy, hogy semmi nyoma nem marad. Azért dicsérik is az egész világon. Milliók és milliók veszik is. Ismertető jele: 1. a lepecsételt üveg; 2. a „Zacherl“ név.

Kapható Debreczenben:

Csanak József,
Csicsó Lajos,
Czeglédy Józsefné,
Deutsch Albert,
Félegyházi János,
Franciscs és Jóna,
Fritsch Károly,
Ganovszky Lajos,
Geréby Fülöp, | Havas József,
Hirsch Miklós,
Király János,
Klein Bernát,
Kohn Testvérek,
Kohn Lajos,
Kontsek Géza,
Kovács Mihály,
Kun József, | Leidenfrost Gy.,
Lusztig Károly,
Mayer József,
Parti Ferencz,
Radeckzy József,
Roth Ignác,
Rickl József Zelmos,
Rosenfeld R.,
Rosenthal Dániel, | Roth Antal,
Rothschneck V. Emil,
Rózsa Lajos,
Szabó Zsigmond,
Szentkirályi Tivadar,
Térey József,
Tóth Kálmán,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Várray János. |
|---|---|---|---|

Berettyó-Ujfaluban: ifj. Weiszberger Ignác, Karacs és Társa.
Ér-Mihályfalván: Gross Hermann, Léway Vince, Kulcsár Gyula, Pollák Móríc.
Hajdu-Böszörményben: Gemeinbeck József.
Hajdu-Nánáson: Schlachta János.
Hajdu-Szoboszlón: Körner Béla.
Tisza-Füreden: Schön Jakab, Weizman József uraknál.

(52.) 9—10.

308. gtsz.
1898.

HIRDETÉMÉNY.

Szatmár-Németi szab. kir. város a területén kizárólagos joggal teljesítendő pöcze-gödör és más nemű tartányok tisztítását és takarítását vállalatra adja, mi végett alól. írotthoz beadandó zárt ajánlatok útján pályázat nyitattik oly módon, hogy ezek beterjesztésére f. évi augusztus 24-ik napjának déli 12 órája tüzetik ki, továbbá hogy ezekhez 100 frt. bánatpénz csatolandó, végre hogy a részletes föltételek alulirt hivatalában megtekinthetők, sőt ezek a szükséges postabélyeg beküldése mellett az érdekelteknek egyszerű másolatban azonnal meg is küldetnek.

Kelt Szatmártt, 1898. augusztus 6.

Oravecz János

gazd. tanácsos.

(393.) 1—1.

8039.
1898.

Ló és szarvasmarha eladás.

A város törzsménéséből és a gazdasági törzsgulyából kiselejtett és szám feletti kanca és herélt lovak és tehének eladása elrendeltetvén, értesítettnek a venni szándékozók, hogy a lovak f. évi augusztus hó 14-kén, a szarvasmarhák pedig a folyó évi augusztus hó 15-dikén délelőtt 9 órakor, a ló- illetve a baromvásár- téren fognak árverés útján eladatni.

A lovak és szarvasmarhák a város epreskerti telepén bármikor megtekinthetők. Debreczen, 1898. augusztus hó 4-dikén.

(2—2.)

A városi tanács.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Gróf Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).

156-dik számú telefon állomás.

KIADÓ LAKÁS. Péterfia-Ajtó- utozán három szoba, konyha, kamara és egy különálló udvar- kerttel együtt igen jutányos áron azonnal, esetleg nov- 1-től kiadó. Bővebbet irodámban.

Eladó szálló és lakóház. Csapó-kert I-ső járásban 2 szoba, konyka, istálló, 161 □ öl szöllővel olcsó áron eladó. (922.)

Ezer hold fekete föld gazdasági épületek- kel azonnali bérbe vételre kerestetik. — Bővebbet irodámban.

Ebesi föld 7 nyilas tanyával folyó év augusztus 1-től kezdve kiadó. (444.)

Kiadó fűszerüzlet. Csapó-utcai részen lakással együtt kiadó. (85)

Bérbe kerestetik több évre a város köze- lében fekvő kertekben (főképen a Liba-, Sesta s ehez hasonló közel fekvőkben) egy lakható házzal és szükséges melléképü- tet ellátott gyümölcsös kert vagy telek. — Bővebbet a kiadóhivatalban. (546.)

Kiadó lakás. 5 szoba, konyha, kamara hozzátartozókkal együtt — minden órán kiadó (498)

Egy jégszekrény megvételre kerestetik. „István“ gőzmalmi részvények 20 drb. eladó.

Wertheim kassza megvételre kerestetik.

Egy jókarban levő ház az Árpád-téren, mely tartalmaz 6 szobát, 4 konyhát, istál- lót és hozzátartozókat — eladó, esetleg kiadó. — Értekezhetni irodámban. (283)

Sestakerti jó bor, 30 hektoliter, eladó. Ára hektoliterenkint 23 forint. — Cím: irodámban megtudható. (256)

Mintegy 4½ cat. hold kitünő ondódi föld közel a városhoz eladó vagy ha- szonbérbe kiadó. (Z.)

Eladó ház. A Miklós-utcai részen 2 ujra épült ház kedvező feltételek mellet eladó. (502.)

Eladó bolt felszereléssel együtt — a csapó- kertben — 3 szoba és hozzátartozókkal. (304.)

Pénz olcsó kamatra s a legkedve- zőbb becslés szerint ingatlanra lehet kapni, bármily nagy összegben. — Bővebbet irodámban. — (E.)

Fölkéretnek mindazon földbirto- kosok, kiknek földjük volna kiadó esetleg eladó, hogy azo- kat közvetítő intézetemben elő- jegyeztetni sziveskedjenek.

Tagbirtok Szilágymejgyében 200 hold 20 hold erdővel, gazdasági épületekkel együtt eladó. (906)

Kerestetik 2—3 szobás lakás, első No- vembertől haszonbérbe. Értekezhetni iro- dámban.

Gazdasági állást keres egy jó bizony- latokkal ellátott tapasztalt egyén. Bőveb- bet irodámban. 744.

Magasabb műveltségű nő, mint elő- rusító vagy társalkodónő állást keres. 698.

Megvételre kerestetik egy használt, jó karban levő tekeasztal (Biliárd). Bő- vebbet irodámban. 556.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, jeles képzettségű szép fiatal leány — bank- nál vagy biztosítónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást keres. 318.

Egy volt városi hivatalnok 100 frt. biztosítékkal, valami pénzbeszedői állomást — vagy ehhez hasonlót — keres. Értekez- hetni irodámban. 301.

Eladó ház. Egmalom utcán egy olcsó ház eladó. 325.

Eladó ház. Csokonai-utczán egy jó karban levő ház, — jövedelmez 400 forintot, — eladó. (591.)

Jómenetű fűszer-üzlet családi körülmé- nyek miatt eladó. (299.)

Kereskedő segédek minden szak- mából, azonnali alkalmazásra megrendelhetők.

Gőzmalom, olajmalom tüzelő fával együtt haszonbérbe kiadó. (4.)

Csinos fiatal művelt nő, mint előárú- sító, vagy házi kisasszony, alkalmazást keres. (571.)

Gazdatisztek, gépészek, kertészek azonnal megrendelhetők.

Magasabb műveltségű nő mint tár- salkodónő, vagy házi kisasszony, alkalm- zást keres. 356.

Egy igen jó menetelű és élénk helyen lévő kisebb fűszerüzlet italmérés és tőzsdé- joggal eladó. 240.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 fr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Alapított 1782. évben. Telefon összeköttetés 22. sz.

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY
fűszer-, csemege-, bor- és
magkereskedése
Debreczen, Kossuth-(Czegléd)-utca.

Elsőrangú fűszerkereskedés.

Ajánlom jól berendezett raktáramat: minden- nemű bel- és külföldi ásványvizekből idei töltésben. A sztojcai gyógy- és borviz főraktára. — Elsőrendű tisztán kezelt természetes fehér és vörös

asztali-, csemege- és gyógyborok

házánk minden hírneves bortermő vidékéről, az országos központi mintapince eredeti töltésben, valamint a legnevezetesebb spanyol- és francia- országi borokat eredeti töltésben, — Mint külön- legességet: Bartholovich Antal Fia-féle eszöki szilvórium főzde világhírű

szerémi szilvóriumát.

Csokoládék és csúkkorkák

óriási választékban a legfinomabb Dessert-fajok- ban és friss minőségben. Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Épen most érkezett
Leidenfrost Gyulának a

(129.) 4—4.

Teljesen ártalmatlan
Antiseptikus és higienikus

Hölgy-óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelen és ártalmas gumi- vagy spongya-czikkek. 1 doboz (12 drb) 1 frt 50 kr. pontos használati út- sítással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bérmentve.

Kapható a feltalálónál LÁSZLÓ JÓZSEF gyógy- szerésznél Maros-Ujvár. (Erdély.)

Budapesti főraktár: Török József gyógy- szerész, Kerpel, Fehérsas gyógyszertár Lipót-körút 28. sz.

Bárhová diszkrét szétküldés, (Telefon 3617) Czélszerű és kiméletes. (121)7—30

Törlesztéses jelzálog kölcsönök

helybeli bármely utcában fekvő rendes bér vagy lakházakra leg- jutányosabban és legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók.

FODOR JENŐ

bankbizományi irodája Hunyadi és Barna utca- sarok (Kornis-Ház).

Ugyanott földbirtokokra is legelőnyösebb köl- csönök eszközöltnék.

(384.) 3—4.